

T. C.

**SIIRT ÜNİVERSİTESİ
ZİRAAT FAKÜLTESİ**

KALİTE GÜVENCE REHBERİ

AĞUSTOS

2021

T.C.
SİİRT ÜNİVERSİTESİ
ZİRAAT FAKÜLTESİ
KALİTE GÜVENCE REHBERİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

Kalite Güvence Rehberinin amacı kurumsal işleyişin Kalite Güvence Sisteminin esaslarına uygun olarak yürütülmesini sağlamak ve üniversitemizin kalite odaklı kurumsal işleyişini iç ve dış paydaşların katılımı ile sürdürülebilir kılmaktır.

Kapsam

Kalite Güvence Rehberinin kapsamı fakültenin tüm etkinlik alanları ile ilgili olup bunlar; eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme, kalite güvencesi, toplumsal hizmet, yönetim, liderlik ve uluslararasılaşmadır. Ek olarak bu etkinlik alanları ile ilgili çalışmaların yürütülebileceği ilgili birimlerin oluşturulması da rehberin kapsamındadır.

Tanımlar

Kalite Güvence Rehberi'nde geçen;

- a) **Üniversite:** Siirt Üniversitesini,
- b) **Senato:** Siirt Üniversitesi Senatosunu,
- c) **Rektör:** Siirt Üniversitesi Rektörünü,
- d) **İç Değerlendirme:** Fakültenin eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerinin kalitesinin ve kurumsal kalite geliştirme çalışmalarının Fakülte tarafından görevlendirilecek değerlendiriciler tarafından yapılan değerlendirilme sürecini,
- e) **Kalite Güvencesi:** Fakültenin, kalite standartları ile uyumlu kalite ve performans süreçlerini tam olarak yerine getirdiğine dair güvence sağlayabilmek için yapılan tüm planlı ve sistemli işlemleri,

- f) **Kalite Komisyonu:** Fakülte bünyesindeki kalite değerlendirme ve güvencesi çalışmalarının düzenlenmesi ve yürütülmesinden sorumlu Birim Kalite Komisyonunu,
- g) **Kalite Güvencesi ve Akreditasyon Koordinatörlüğü:** Fakülte bünyesindeki kalite, akademik değerlendirme ve akreditasyon süreçlerinin koordinasyonunu sağlayan Koordinatörlüğü,
- h) **Kurum İç Değerlendirme Raporu:** Kalite Komisyonu tarafından her yıl hazırlanan iç değerlendirme raporunu,
- i) **Stratejik Plan:** Fakülte tarafından 2023-2028 yılı için hazırlanan planı,
- j) **PUKÖ:** Planla – Uygula – Kontrol Et – Önlem Al aşamalarından oluşan planlı uygulama döngüsünü,
- k) **Sürekli İyileştirme Yaklaşımı:** Fakültede gerçekleştirilen akademik ve idari faaliyetlere ilişkin verimliliğin belirli periyotlarda ölçülerek elde edilen bulgular sonucunda bu uygulamaların iyileştirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmesine ilişkin yaklaşımını,
- l) **Stratejik Yönetim Yaklaşımı:** Gerçekleştirilecek çalışmaların Fakültenin stratejik planında belirlenen esaslar doğrultusunda planlanıp uygulanmasına yönelik yaklaşımı,
- m) **Yaşam Boyu Öğrenme Yaklaşımı:** Fakülte bünyesinde gerçekleştirilen akademik faaliyetlerin yaş, sosyal ve ekonomik statü gibi etmenlere bakılmaksızın herhangi bir engel olmadan sürdürülebilir olmasını sağlamaya yönelik çalışmalar gerçekleştirme yaklaşımını,
- n) **Süreç Yönetimi Yaklaşımı:** Gerçekleştirilen faaliyetlerin süreçlerine; kaynak, girdi, çıktı, kontrol vb. unsurlar ile farklı süreçlerin birbirleri ile ilişkilerinin gözetilmesini esas almaya yönelik yaklaşımı,
- o) **Performans Yönetimi Yaklaşımı:** Fakültenin kurumsal işleyişine yönelik iç ve dış paydaşların katılımı ile yürütülen süreçlerin verimliliğini sağlamak ve sürdürülebilir kılmak ile ilgili yaklaşımı,

p) Yeterlilik Temelli Yaklaşım: Kurumsal hedefler ve amaca ulaşmak için tam ve yeterli çalışmalar geliştirilmesine yönelik yaklaşımı

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kalite Güvence Rehberinin İlkeleri

Kalite Güvence Rehberi kapsamında belirlenen esasların geliştirilmesinde temel alınan bazı ilkeler bulunmaktadır.

Katılımcılık: Fakülte bünyesinde gerçekleştirilen kalite çalışmaları ile belirlenen esasların uygulanabilir olması ve bu esasların çıktıları itibari ile hedefleri karşılayabilmesi ancak ilgili planlamaların fakülte paydaşları arasında ilgili paydaşların tam katılımı ile oluşturulması halinde mümkündür. Bu temelde ilgili çalışma Yükseköğretim Kalite Kurulunun çalışma esasları da dikkate alınarak öğrenciler, akademisyenler, yöneticiler vb. gibi ilgili paydaşların katılımı ile gerçekleştirilmektedir.

Şeffaflık: Gerçekleştirilen Kalite Güvence Rehberi ve diğer kalite çalışmaları fakülte web adresi başta olmak üzere kamuya açık bir şekilde paylaşılmaktadır. Bu yolla ilgili ilke gereği yerine getirilmekte ve kurumsal yapının dışa dönük, hesap verebilirliği sağlanmış planlamalar ile kalite çalışmaları gerçekleştirilmesi mümkün kılınmaktadır.

Ölçülebilirlik: Kalite Güvence Rehberi ve diğer kalite çalışmaları esasları kapsamında geliştirilen planlamalar ve bu planlamalar dahilinde gerçekleştirilen uygulamaların hedefe uygunluğunun belirlenebilmesi amacı ile ölçülebilir kılınması esastır. Bu noktada ilgili çalışmaların somut çıktılar belirlenmektedir.

Sürdürülebilirlik: Planlanan kalite çalışmaları ve bu çalışmalara yönelik uygulamalar tüm kurumsal kaynakların sınırlarına ve hedeflenen çıktılarının boyutlarına uygun olarak tasarlanmaktadır. Böylece ilgili çalışmaların sürdürülebilirliğini sağlamak ve gelişimi sürekli kılmak mümkün hale gelmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kalite Güvence Rehberinin İşleyişinde Kullanılan Yöntem

Kalite Güvence Rehberinde belirlenen esasların uygulanmasında '**PUKÖ**' döngüsü kullanılır. Bu döngü çeşitli adımlar halinde sistemli bir yapı içerisinde kalite odaklı karar almayı sağlamaktadır.

PUKÖ Döngüsünün Aşamaları

Aşama 1. Planla: Döngünün ilk aşaması planlamadır. Bu aşamada amacın ve bu amaca uygun hedeflerin belirlenerek bu hedeflere uygun planların geliştirilmesi sağlanır. Bu planlar hedeflere yönelik hangi işin; kim tarafından, nerede, ne zaman ve nasıl yapılması gerektiğini açıklamalıdır. Bu aşamada geliştirilecek planların niteliği son aşamadaki çalışmaları etkiler ve nitelikli hazırlanmış planlar bu aşamadaki maliyetleri en aza indirir. Bu nedenle gerçekçi verilere dayanarak makul hedeflerin sistemin potansiyelleri bağlamında tanımlanması uygun olacaktır.

Aşama 2. Uygula: Döngünün ikinci aşaması ilk aşamada hazırlanan planların uygulamaya geçirilmesi ile ilgilidir. Burada ilk aşamada oluşturulan planların uygulaması gerçekleştirilir ve bu uygulama yakından takip edilerek veri toplanır.

Aşama 3. Kontrol Et: Döngünün üçüncü aşamasında gerçekleştirilen uygulamaların planlamalar ile uyumu ve bu uygulamaların çıktısının hedeflerle benzerliği gözlemlenir. Burada ilk aşamada belirlenen hedeflerle uyumlu çıktılar meydana getirmiş uygulamalar standartlaştırılır.

Aşama 4. Önlem Al: Döngünün son aşamasında gerçekleştirilen çalışmalarda istenilen verimliliğin sağlanamadığı uygulamalar gözden geçirilir. Bu gözden geçirme sürecinde ilgili uygulamalarla gelişen hedeften sapmaların nedeni tartışılır ve bu uygulamaların iyileştirilmesi üzerine çalışılır. Bu yöntemde gerekli eğitim ve yönlendirmelerin sağlanması gereklidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kalite Güvence Politikası

Kalite Politikası

Kalite politikası, fakültenin varlık gerekçesi doğrultusunda eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, toplumsal hizmet ve yönetim faaliyetlerinin, tüm paydaşlarımızca benimsenen ortak akıl ışığında, sürekli iyileştirilmesini ve verimliliğin artırılmasını sağlama esasına dayalı bir kurumsal kimlik inşa etmektir.

Bu doğrultuda kalite politikasına dayanarak oluşturulmuş Kalite Komisyonu fakültemizin stratejik planı ve hedefleri doğrultusunda, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerinin değerlendirilmesi ve kalitesinin geliştirilmesi ile ilgili kurumumuzun iç ve dış kalite güvence sistemini kurmak, kurumsal göstergeleri tespit etmek, kalite sisteminin işleyişini takip etmek, bu kapsamda yapılacak çalışmaları yürütmek amacıyla tüm akademik ve idari birimleri temsil eden yapıdır. Bu komisyonun amacı fakültenin stratejik planına ve Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından belirlenen esaslara uygun olarak kalite sisteminin işleyişini ve bununla ilgili göstergeleri takip etmek ve kurum iç değerlendirme raporu hazırlayıp Fakülte Kuruluna bildirerek kalite çalışmalarının sürdürülmesini sağlamaktır.

Yükseköğretimde kalite güvence sistemi, bir yükseköğretim kurumunun eğitim, öğretim, araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerinin kalitesinin kapsamlı, sistematik ve düzenli olarak değerlendirilmesini ve kalite düzeylerinin yükseltilmesini hedefler. Bu doğrultuda fakülte bünyesinde Kalite Komisyonu öncülüğünde Kalite Güvencesi Sistemi işletilmektedir. Fakülte tarafından Kalite Güvencesi Sistemine ilişkin iki temel yaklaşımı benimsemiştir.

Bunlar;

- Akademik ve İdari tüm çalışanlar ile öğrenci, mezun ve diğer paydaşların Kalite Güvencesi Sisteminin birer parçası olarak süreç içerisinde aktif olarak yer almasını sağlamak ve Kalite Kültürünü fakülte bünyesinde yaygınlaştırmak,
- Fakültenin lisans programlarının eğitim/öğretim politikaları ile akreditasyon standartlarını belirleyerek akredite olmalarını sağlayacak süreçleri başlatmak,

şeklinde açıklanabilir.

Bu yaklaşımlar temelinde Kalite Güvence Sistemi Politika ve Uygulama Çerçevesi tabloda sunulduğu gibi belirlenmiştir.

Ziraat Fakültesi Kalite Güvencesi Sistemi Politika ve Uygulama Çerçevesi

Kurumsal Etkinlik Alanı	Yaklaşımlar	Yöntem	Ödev ve Sorumluluklar (İç Kalite Güvence Sistemi)	Operasyonel İşlemler ve Çıktılar
Eğitim - Öğretim	Yeterlik Temelli Yaklaşım Sürekli İyileştirme Yaklaşımı	PUKÖ	Eğitim Öğretim Politikası ve Öncelikler Eğitim Öğretim Standartları Program Hedefleri Ölçme Değerlendirme İlkeleri Performans İzleme ve Değerlendirme İlkeleri	Kurumsal Stratejik Plan İç Sistemler Süreç Yönetim El Kitabı
Araştırma - Geliştirme	Performans Yönetimi Yaklaşımı	PUKÖ	Araştırma Politikası ve Öncelikli Odak Araştırma Konuları Araştırma Standartları Araştırma Amaç ve Hedefleri Araştırma Yöntem ve Teknikleri Performans İzleme ve Değerlendirme İlkeleri	Kurumsal Stratejik Plan
Yönetim	Süreç Yönetimi Yaklaşımı	PUKÖ	Yönetişim Politikası Yönetişim Standartları Finansal Yönetim Bilgi Yönetim Sistemi	Kurumsal Stratejik Plan Görev Tanımları El Kitabı

Toplumsal Katkı	Yaşam Boyu Öğrenme Yaklaşımı Stratejik Yönetim Yaklaşımı	PUKÖ	Toplumsal Hizmet Politikası ve Öncelikler Toplumsal Hizmet Standartları	Kurumsal Stratejik Plan
Uluslararasılaşma	Stratejik Yönetim Yaklaşımı	PUKÖ	Uluslararasılaşma Politikası ve Öncelikler	Kurumsal Stratejik Plan
Kalite Güvence Sistemi	Stratejik Yönetim Yaklaşımı Sürekli İyileştirme Yaklaşımı	PUKÖ	Kalite Güvencesi Politikası	Kalite Komisyonu Çalışma Usul ve Esasları Kalite Güvencesi Rehberi Kalite Güvencesi Organizasyonel Yapısı Kalite Eğitimi Eğitim Sertifika Programı Kalite Günü

BEŞİNCİ BÖLÜM

Kalite İzleme ve Değerlendirme Komisyonunun (KİDK) Görevleri

Kalite Güvence Sistemi İzleme ve Değerlendirme Rehberi içerisinde tanımlanan Kalite İzleme ve Değerlendirme Komisyonlarının (KİDK) çeşitli görevleri bulunmaktadır.

KİDK Görevleri

- Kalite Güvence Sisteminin işleyişinden ve uygulanmasından sorumludur.
- Kalite Güvence Sistemi uygulamalarının fakülte stratejik planına uygun gerçekleştirilmesini sağlar.
- Kalite Güvence Sisteminde **PUKÖ** yönteminin uygulanmasına özen gösterir.
- Bölümlerin/birimlerin iyileştirilebilir yönlerinin tespit edilmesini sağlar.
- Bölümlerin/birimlerin amaç ve hedeflerinin sürekli olarak geliştirilmesine katkı sunar.

- Bölümlerin/Birimlerin akademik ve idari verimliliklerinin ölçülmesini ve değerlendirilmesini sağlar.
- Bölümlerin/Birimlerin araştırma-geliştirme verimliliklerinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapar (proje, dış paydaşlarla işbirliği geliştirme vb.)
- Fakülte stratejik planında belirtilen politika ve stratejilerin uygulanmasına yönelik izleme ve değerlendirme çalışmalarını yapar.
- Bölümlerin/Birimlerin idari ve akademik alanlarda gelişmesine yönelik öneriler geliştirir.
- Kalite İzleme ve Değerlendirme Komisyonu çalışmalarında gerekli olan ölçme ve değerlendirmeye yönelik araçlar geliştirir (formlar, anketler vb.).
- Fakültede kalite kültürünün yaygınlaştırılmasına yönelik faaliyet ve etkinliklerin geliştirilmesi için çalışmalar yapar (Kalite Günü organizasyonu, Akademik ve idari çalışanlar ve öğrenciler ile kalite odaklı seminerler, etkileşim toplantıları vb. faaliyetler).
- Kalite İzleme ve Değerlendirme Komisyonu üyeleri birimlerin/bölümlerin idari ve akademik personelleri ile öğrenci temsilcileridir.
- Kalite İzleme ve Değerlendirme Komisyonu üyeleri 2 ayda 1 kez toplanır. Bu toplantıların raporu Rektörlük üzerinden Kalite Komisyonu'na sunulur.
- Kalite İzleme ve Değerlendirme Komisyonu üyelerinin görev süresi 1 yıldır.
- Kalite İzleme ve Değerlendirme Komisyonu gerçekleştireceği çalışmaları bu rehberde belirtilmemiş tüm hususlar ile ilgili Kalite Komisyonu Çalışma Usul ve Esaslarına uygun olarak yürütür.